

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 20 August st. v.

Mai întâiu și mai întâiu o sabie de onoare marelui general Abdul-Kerim-Pașa.

Maghiarii, poporul generos, aducându-și aminte de trecutul lor și având în vedere viitorul lor, s'au încălțit sunt acum pentru cauza Turcilor și drept irii lor desinteresate i-au trimis ului turcesc Abdul-Kerim-Pașa o sabie de onoare, frumoasă, splendidă, ascuțită, cum se cuvine unui general, care se luptă contra Rusiei.

Turcii au fost bătuți.

Nu-i vorbă, învingătorii au fost și ei destul de generosi, ca să nu iee drept trofeă sabia cea frumoasă; dar' învinși au fost, și dușmanii de atunci ai lor au luat fiesce-care câte o bucată din împărăția turcească, fără-ca Maghiarii să se fi comotinat preste măsura cuvenită.

Câțiva ani în urmă Bulgarii din Rumelia-Orientală se declară uniți cu frații lor de preste Balcani. Sârbii, care se simt jigniți prin această unire în interesele lor, le declară război.

„Eljen!“ — strigă Maghiarii în parlament și presa maghiară răsună de entuziasmul generosului popor maghiar, care îi încuragiază pe iubii vecini sârbi la luptă bărbătească.

Sârbii au fost învinși.

Nu-i vorbă, marile puteri europene, care nu vor ca micile puteri să se nimească unele pe altele, au intervenit la timpul cuvenit și Serbia a fost cruțată de invasiunea bulgărească, dar' buna lor reputațiune s'a pierdut și situațiunea regelui Milan a devenit foarte penibilă.

Acum, în sfârșit, Principele Alexandru a fost răsturnat. Două zile în urmă se produce în Bulgaria o contra-revoluțiune, care îi restornează pe resturnători și îl cheamă pe Principele Alexandru ear' la scaunul lui domnesc. Principele se întoarce, eară generosul popor, care sunt acum câteva luni se însufleșise de un război pornit contra lui, îl cheamă într'un glas, ba câțiva magnați maghiari se duc la Sofia,

ca să asiste la întrarea lui triumfală în capitala țerii.

Nu e de bun augur pentru Principele Alexandru această prietenie a generosului popor.

Nu e de bun augur, țicem, și-i rugăm pe cetitorii nostri să-și aducă aminte atunci, când se vor fi întemplat cele ce prevedem, că am țis-o aceasta.

Vedând cele petrecute cu Turcii și Sârbii, ni se impune temerea, că n'au noroc aceia, pentru care Maghiarii atât de expansivi și atât de pripiți își manifestă iubirea, și că Principele Alexandru o va păți și el cum au pățit-o Turcii și Sârbii. Nu pentru-că se bucură de simpatiile Maghiarilor, ci pentru-că soarta e schimbăcioasă și Maghiarii n'au precum se vede, noroc cu simpatiile lor.

Li s'ar părè poate multora, că prin întoarcerea la scaunul seu a Principei Alexandru cestiunea bulgară s'a rezolvat și că de aici înainte lucrurile se vor petrece ca și când n'ar fi fost nimic: Principele Alexandru își va continua domnia și ajutat de partea bună a poporului va lucra mai departe la consolidarea statului bulgar.

Bine ar fi, dacă s'ar putè să urmeze astfel.

Răsturnarea unui Domn e însă un eveniment grav, care nu poate să rămână fără de urmări grave.

Luăm înainte de toate cestiunea internă.

Dacă este adevărat, că poporul bulgar îl iubesc pe Principele Alexandru, el uresce pe aceia, care l-au surprins prin alungarea din țeară a iubitului lor și va cere oare-care satisfacțiune pentru actul de tradare. Ni se pune dar' întrebarea: ce are să se întemple cu trădătorii? ce are să se întemple mai ales cu ofițerii și în genere cu soldații, care au tradat pe comandantul lor? Îi va ierta Principele Alexandru? va putè oare să-i ierte? îi este permis să-i ierte? se poate o asemenea tradare, fără-ca trădătorii să fie atinși de asprimea legii? — Noi credem, că nu va putè să-i ierte și așa ne punem a doua

întrebare: care vor fi urmările, dacă Principele Alexandru îi va pedepsi cu toată asprimea pe trădători?

Îi rămâne dar' ori-și-cum impresiunea, că fierberea, care a izbucnit prin resturnarea Principei Alexandru, n'a încetat prin revocarea lui și că Bulgaria se află și astăzi și se va mai afla câțva timp într'o stare de fermentațiune socială, care trebuie să-i inspire Europei și să le inspire mai ales popoarelor vecine cele mai vii îngrijiri.

Astfel sântem aruncați cu țece ani înapoi.

Acum țece ani, în ajunul războiului turco-rus, era foarte răspândită temerea, că Bulgarii, pe care Poarta otomană nu mai putea să-i țină în ordine, nu sânt capabili de a se governa ei de ei și că o Bulgaria independentă ar fi un cuibar de disordine socială. Temerile aceste au dispărut încetul cu încetul și mai ales prin energia dezvoltată în războiul ce li s'a impus decătră Sârbi, Bulgarii produsera pretutindenea impresiunea, că pot să se mențină în echilibru și să-și susțină pozițiunea. Acum această bună impresiune a dispărut, și vecinii Bulgarilor cu tot dreptul pot să ceară garanții, că nu vor fi pe viitor comotinați din Bulgaria, eară puterile europene ear' își vor fi punând întrebarea, dacă nu ar fi poate mai bine, ca Bulgarii să fie puși, deocamdată cel puțin, sub un fel de epitropie, care să-i ferească de sgudirile sociale, în care se află acum.

„Noi nu ne preocupăm de fericirea Bulgariei, — a țis Principele Bismarck în timpul congresului dela Berlin, — ci de asigurarea păcii europene.“

Li s'a creat Bulgarilor prin tractatul dela Berlin pozițiunea ce li s'a creat, fiindcă se spera, că astfel se va asigura dezvoltarea lor pacinică. De sigur însă, că această speranță nu s'a realizat: Bulgaria este un cuibar de disordine socială și de nedumeriri pentru societatea europeană. Ear' principele Alexandru nu mai poate să ne dea garanții destul de sigure, că de aici înainte va menține ordinea, fiindcă nimeni nu poate să, dacă mâne nu va fi din nou surprins de alți trădători, dacă

nu chiar de aceia, care l-au alungat astădată din țeară.

Nu s'a rezolvat dar', ci mai virtos s'a agravat cestiunea bulgară prin întoarcerea principei Alexandru în țeară, și, oameni serioși fiind, nu trebuie nici să ne bucurăm, nici să ne întristăm de noul eveniment, fiindcă nu șcim și nu putem prevedè, care vor fi urmările lui.

Față cu nisce evenimente, asupra cărora noi nu putem înfruri, cea mai bună atitudine e rezerva binevoitoare și expectativă, și dacă Maghiarii strigă „Eljen“ la întrarea principei Alexandru în Sofia, noi ca oameni mai chibzuiți să ne bucurăm, dacă ne vom fi bucurând, în tăcere și să ne mărginim a le dorî Bulgarilor noroc pentru noua epocă ce se începe în istoria lor, dar' să nu ne prea avântăm, ca să n'o pățim, cum au pățit-o Maghiarii cu Abdul-Kerim-Pașa și cu Regele Milan.

Revistă politică.

Sibiu, 20 August st. v.

Ieri am fost reproduc expectațiunile țiarului „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ cu privire la cestiunea bulgară. Corespondentul din Berlin alui „Pester Lloyd“ trimite acestuia o depeșă, în care accentuează, că cercurile politice germane atribue expectațiunilor organului principei de Bismarck o deosebită importanță. În Berlin acelea se interpretează într'acolo, că principele de Bismarck va concretiza soarta principei Alexandru înțelegerii între Rusia și Austro-Ungaria și va aproba ori-ce învoială a acestor două puteri. Provoacarea la împregiurarea, că o eventuală detronare a regelui Milan, având aceasta să atingă mai deaproape pe Austro-Ungaria, ar atinge și interesele germane, se privesc de o înouă adevărire a înțelegerii între Rusia și Austro-Ungaria asupra limitării sferelor de interese în Peninsula-Balcanică.

Corespondentul din Darmstadt al țiarului „Daily Telegraph“ află, că principele Alexandru a fost înduplecat la reîntoarcere prin o putere, care cuvintelor sale va lăsa în cas de lipsă să urmeze și fapte. E de temut, că în urma acesteia situațiunea se va înăsprî în decursul celor mai deaproape 48 de oare. Se țice,

Dar' dacă și-ar da trudă oamenii nostri să străbată cu mintea lor prin dealurile și văile noastre, am putè să țicem fără să exagerăm: că ar fi, ce-ar fi la noi, ar fi chiar panorama Europei.

Admirabil e în Laxenburg castelul „Franzensburg“ încungiuat de un lac mare. Cuprinde în sine lucruri de arhitectură de prin veacul al 16, 17 și 18, armamente, fel și fel de tablouri din istoria imperului habsburgic, portretele casei habsburgice dela întemeietorul ei Rudolf I până la Maria Theresia. Am vățut sala de odinioară pentru încoronarea regelui Ungariei, alte sale sculptate în stil mediu precum și odaia de justiție, unde condamnatul numai capul își arăta prin gaura unei scândure și dacă era vinovat, acolo se și justifica.

Întru adevèr acest castel va rămâne pentru toate timpurile un adevèrat monument istoric-cultural și ori-cine va intra în el, ușor își va putè crea o temă archeologică asupra perioadei romantice.

Se îngânase ția cu noaptea, când ne-am depărtat din castel, în acea ți nu mai aveam nimic de vățut, am reîntors la Viena cu bune impresiuni și mai bogățî cu o experiență în viața noastră.

Viena, 1886

Silviu.

Foița „Tribunei“.

O ți în excursiune.

Eram șapte la număr: copii de ai Ardealului, Olteni și Bănățeni. În dimineața țilei prime de Rusaliu pornisem cu trenul la Baden-ul Vienei. Eram și noi veseli, bine dispuși, făceam gălăgie cât o sută. Ei! era gură românească. Nemții din vagonul nostru erau pe de trei ori cât noi, nu vorbiau una, până-când noi grăiam sute și sute. Ne admirau și ei, cât de bine ne petrecem: unii țiceau că sântem Francezi, alții că Italiani, în sfârșit i-am dumerit noi, spunându-le, că sântem Români. După aceea ne-am căutat de treabă. Priviam în dreapta și în stânga, admiram locurile încântătoare, frumoasele sate bine situate, cu fabrici și case de ții era drag să te uiți la ele. Hei! hei! oftează Olteanul, de ar da bunul Dumnezeu, ca în curând să fie și pe noi ca pe aici, să înflorească orașele și satele noastre cu industria națională! N'ai teamă, frate! — îi replică Ardeleanul, la voi o să fie în curând, căci sânt în fruntea țerii oameni îndemânatici, cari știu să răspundă dorințelor voastre, la noi însă e bătaia lui Dumnezeu, oamenii dela cârma țerii, în loc să se îngrijească de bunăstarea țeranului, îl pipăie la limbă prin canalul „Kultur-egylet“-urilor să vadă, că gustat-a paprica dela Seghedin. Așa e — răspunde Bănățeanul — și pe la noi, par'că trăim în zodia scorpionilor, prelungă năca-

zurile venite dela „fericitorii“ țerii, mai avem să suferim și exundările Timișului și ale Begei; ei o știu că avem să pățim așa pe vremuri de aceste, dar' în loc să reguleze ei rîurile după regulile tehnice în folosul întregului Bănat, se apucă și regulează numai pe seama unor proprietari cu mare trecere la guvern, ear' restul sumei îl destinează pe seama teatrului unguresc din Timișoara. Lasă frate! — îi țisei — de ce să ne mai tânguim, potieni-se-vor ei încurând, numai noi să fim oameni la rîndul nostru, bun e Dumnezeu și ne va ajuta și nouă să scăpăm de aceste nevoi grele. Nu gătai bine vorba și fluierul mașinei ne vestia, că sântem la Baden. Sus băieți! și ca la poruncă ne-am dat jos.

Slavă Domnului! am ajuns teaferi în Baden, nu ca să facem cură — Doamne feresce! — ci eacă să ne facem chefel pe pământ străin în sârbătoarea Rusaliilor, să mai vedem cum stă lumea pe aici, să învțăim și noi cum avem să facem, să lucrăm pe pământul nostru strămoșesc.

Am țis două, ba nouă, ba chiar nouăzeci până-ce am luat o baie. Am tras după aceea o raită în lungul și largul Baden-ului, în dreapta și stânga prin grădinile sale cele frumoase. Am ajuns în sfârșit la o ruină pe vârful unui deal frumos. Eram obosiți, foamea ne înțepia, ciasul bătușe 12 de ameățî. Ce să facem? Să prânțim aici. Haide de! și acest proiect se primi în unanimitate. Altă belea! Am făcut socoteala fără birtaș. La ruină nu era restaurație cu

bere și mâncare; nici pomană; era ce era, un biet îngrijitor cu familia sa.

Am cerut dela el să ne dea ceva de mâncare. Bunul Neamț ne-a dat ce a avut: lapte și unt. Lapte bun ca pe la noi, am tras trei păhare ca dintr'o înghitură. Untul întins pe franzela de pâne de asemenea își făcea drumul prin gătlee ca și friptura cea mai bună de pe masa părintească. Am mai glăsuț două trei și cu un Doamne ajută! pornirăm la drum.

E frumos Baden-ul. Poziția lui seamănă încâtva cu a Sinaiei, Sinaia are însă o poziție cu mult mai romantică și mai fermecătoare. Multe avantagii are Sinaia înainte Baden-ului. Sinaiei îi lipsesce numai baia minerală.

Era după ameățî când am părăsit Baden-ul, un adio și eram pe drumul, pe care am venit. La gara Mödling am întrerupt călătoria, ca să mergem cu trenul electric la „Vor der Brühl“ și „Hinter Brühl“. Aici am vățut locuri frumoase, panorame variate, apoi micul tren electric cum trecea printre stânci și văi adânci ca gândul omului visător. Gândiam în mine: de parte au ajuns lucrurile omenesci, tot mintea omului și ea nu se va opri aici, ci va străbate tot mai adânc în tainele naturii.

Am tăiat-o direct cătră Laxenburg, un loc încântător și plin de desfățare în sezonul verii. Multe lucruri frumoase sânt pe aici făcute de mână omenească, tot ce te încântă e fenomenul lucrării omenesci.

că înainte de a pleca din Lemberg, principele Alexandru ar fi primit o depeșă dela principele de Bismarck. O altă versiune e, că între cabinetele din Viena, Petersburg și Berlin se schimbă vederi în ceea-ce privește o ocupațiune rusească în Bulgaria.

Cele mai multe foi din Londra nu-și ascund temerea, că reînnoirea principelui bulgar poate să pricinuiască serioase complicații.

„Morning Post“ crede, că Anglia, Germania, Austro-Ungaria și Italia ar trebui împreună să strige Rusiei un „Hands off!“ Pacea și siguranța Europei pretind o acțiune neamănată, spre a se pune stavilă violării mai departe a tratatelor prin Rusia în scopul ocupării Constantinopolului. O hotărâtă atitudine a marilor puteri ar produce acest rezultat fără necesitatea unui apel la arme. Dacă Rusia nu ar abdice de atitudinea sa agresivă și de nebunescile sale pretențiuni, ar trebui să se aducă la reson cât mai îngrozitor. Europa occidentală e sătulă de o situație, care îngreunează comerțul, face de lipsă colosale înarmări și ține întreaga lume în nesiguranță și îngrijire față de viitorul.

„Daily News“ dice, că prin hotărârea principelui Alexandru Europa e adusă la o distanță oare-care în război.

„Times“ presupune, că principele Alexandru a retrimis nota guvernului englez, pe care i-a predat-o în București ambasadorul White. Se crede, că toate aceste nu înseamnă altceva, decât că Țarul și sfetnicul său s'au înțeles, ca deocamdată să recunoască cel puțin faptele împlinite. Dacă treaba stă astfel, Bismarck încă va face tot așa. „Standard“ se exprimă într'un mod mai pesimistic.

Că treburile însă se vor complica, o dovedește următoarea depeșă, pe care o primesc din Petersburg „Neue Freie Presse“ :

„Cele din urmă sciri bulgare întăresc părerea, că Rusia va restabili ordinea în Bulgaria pe baza loviturii de stat din 21 August fără de a întâmpina greutăți din partea puterilor. Actualul guvern, crede „Novoje Vremia“, nu poate fi recunoscut de Europa; prin însăși aceasta e motivată ocupațiunea. Polemisând cu Katkoff „Petersburgski Viedomosti“ îl face atent la imposibilitatea unei ocupațiuni momentane. Calea pe uscat spre Bulgaria e închisă; pentru drumul maritim îi lipsesc Rusiei mijloacele trebuincioase și înțelegerea cu România, care atîrnă dela Europa. Ocupațiunea spontană ar face din Rusia gendarmul Europei. Eventualitatea unei ocupațiuni ar fi a se lua serios în perspectivă, numai cât hotărârea timpului pentru moment e imposibilă.“

„Correspondenței politice“ i-se comunică din Paris, că acolo încă se crede, că reînnoirea principelui Alexandru în Bulgaria va complica situația, deoarece Rusia va fi silită a scoate un tuz. Cercurile franceze ar dori mai bine, ca principele Alexandru să renunțe de bună voie la Bulgaria, și cred, că n'ar fi imposibil, ca pe această basă dl de Giers să se demită la învoeli.

Din Rusciuc se împărtășește, că regența bulgară, în a cărei frunte stătea presidentul adunării naționale Stambuloff, a depus puterea guvernării în mâinile principelui Alexandru.

În București se vorbește, că pentru dubioasa sa atitudine Caraveloff este arestat.

În legătură cu expectațiunile presei despre evenimentele din Bulgaria nu e fără interes a ști, ce dice și un important ziar german, „Frankfurter Zeitung“.

„În Germania — serie numita foaie — se cunosc foarte bine planurile Rusiei, care întesce să unească toate popoarele slave sub comanda rusă, și de aceea e o problemă principală a politicii germane să se opună realizării acestor planuri. Oasele grenadirului pomeran, care prin cestiunea orientală nu se periclitează, sînt o frasă politică, care conține o parte din înțelepciune, politică; dar' dacă odată zona de putere a Rusiei ar fi să meargă dela polul nordic prin Praga până la Marea-Adriatică, atunci negreșit, că ar trebui în mod serios să se pună în mișcare oasele mai multor grenadiri pomerani, pentru-ca să mântuiască germanismul de valurile moscovite. Bulgaria independentă sub principele ei dotat și energetic s'a considerat în Germania, ca un val contra poftei rusești de cucerire, ca o țintă a politicii orientale germane, de a favoriza născerea de state independente în Peninsula-Balcanică, fiindcă prin aceasta nu numai disolvarea imperului turcesc s'ar îndeplini în mod pacinic, ci și Rusia ar fi ținută departe de Dunăre, de Constantinopol și de Marea-Mediterană. Acestei politici i-s'a dat acum o grea lovitură. Cu prințul Alexandru pere și indepen-

dența Bulgariei; o creatură a Rusiei, fie fratele danez al împărătesei ruse, sau un alt figurant, va sedea pe tronul bulgar și Rușii vor sta în faptă la granița sudică a Rumeliei-orientale. Detronarea prințului va înlătura războiul cu Rusia? Nu putem afirma aceasta. Se pot provoca încercări, compensațiunile de o parte vor provoca compensațiuni și de cealaltă parte. Dar' ceea-ce e mai rău: cedând Germania și Austro-Ungaria, lăcomia rusească nu se va potoli, ci o va face și mai poftitoare. Bulgaria nu însemnează pentru Rusia o țintă, ci o stațiune, în care se odihnesc și-i adună puterile, pentru-ca earăși întărită să-și poată continua calea.

Continuându-se în Anglia desbaterea adresei, Chamberlein a declarat alaltăieri, că se nu se amăgească nimeni, deoarece el nu va contribui la răsturnarea actualului guvern, câtă vreme guvernul, care are să vină în urma lui, va pleda pentru un parlament deosebit, ceea-ce după părerea lui nu încapă cu interesele imperului. Prin această declarație poziția d-lui Salisbury s'a întărit întru atâta, încât în politica externă el poate procedea de desevîrșire independent. Această independență se întărește mai departe și prin aceea, că lordul Hartington s'a decis să meargă în India pe timp mai îndelungat astfel, încât din partea acestuia încă nu va mai întâmpina nici o greutate.

Broșura d-lui Gladstone în cestiunea irlandeză a apărut. Autorul afirmă, că introducerea Home-rule-ului e un lucru cu desevîrșire conservativ.

Campania pentru fuzionarea tuturor elementelor conservative se continuă decătră camerele franceze; — până acum însă nu a avut nici un succes. Republicanii vor să aibă serioase concesiuni dela monarchiști, ear' acestia nu ofer nimic decât vorbe goale și cer de altă parte, ca republicanii să jertfească toate câte au câștigat până acum. Un deputat monarchistic, dl Deberly, și-a publicat din nou vederile sale asupra acesteia. El nu cere numai desființarea obligămintului scolar, renunțarea dela guvern, dreptul să-și alegă ei funcționarii etc., ci și desființarea legilor de expulsare în contra prinților. Între asemenea condițiuni formarea așa numitei „drepte republicane“ va rămâne un *pium desiderium*.

Trecerea principelui Alexandru prin București.

Despre trecerea principelui Bulgariei prin București „Războiul“ ne raportează cu datul de 29 August următoarele:

Astăzi la oarele 9^{1/2} a. m. a sosit în gara de Nord, cu un tren special, Principele Alexandru al Bulgariei, însoțit de frații Alteței Sale principii Ludovic și Franz Iosif, de mareșalul Riedesel, de predicatorul Koch și multe alte persoane. Pe peronul gării așteptau: Ministrii României cu dl I. C. Brătianu în frunte, dl prefect de poliție Moruzi, reprezentantul englez, dl Nacievici, agentul diplomatic al Bulgariei și un public foarte numeros, care aflând ați-dimineață oara sosirii prințului Alexandru, se grbise să meargă la gară. — Îndată-ce publicul zări pe principele Alexandru, strigăte frenetice de ura izbucniră din piepturile tuturor, durând mai multe minute, ceea-ce produse o foarte bună impresiune asupra înalților călători.

Câteși trei prinții erau îmbrăcați civil. Prințul Alexandru purta aceleași haine ordinare, cu care a fost îmbrăcat, când a fost răpit în timpul nopții, din Sofia, decătră banda de trădători. Cel dintâiu, căruia prințul a întins mâna, a fost dl Moruzi, prefectul poliției, care se afla în dreptul scării vagonului, apoi dl I. C. Brătianu și ceilalți miniștri. Zărind pe dl White, ministrul plenipotențiar al Angliei, se repeși spre dînsul, îl îmbrățișă și îl sărută de mai multe ori. Îmbrățișarea cu dl Nacievici fu și mai caldă; după-ce îl sărută de mai multe ori, îl țină strîns câteva momente la pieptul său. Precând se petreceau toate acestea, strigătele de ura nu încetau.

Dela peron Altețele Lor fură conduse în salonul gării, unde principele Alexandru primi numeroasele persoane, care veniseră să-l salute și să-și exprime omagiile, felicitările și iubirea lor. O jumătate de oară după intrarea trenului princiar în gară, sosit și trenul ordinar din Verciorova, care aducea pe dl comandant al trupelor rumeliote, unul din ofițerii superiori cei mai devotați prințului, și care asemenea s'a prezentat imediat, fiind primit cu mare căldură.

Principele a declarat, că n'a iscalit nici un act de abdicare. Când ofițerii trădători au intrat în camera sa, ei erau amețiți și l-au amenințat cu revolverul. Nu i-au prezentat nici un act

de abdicare, spre a-l semna; dar' i-s'a dat hârtie și i-s'a cerut să redacteze însuși și să iscălească actul de abdicare. Atunci principele a luat hârtia și condeiul ce i-s'a dat și a scris numai următoarele cuvinte: „Dău apere Bulgaria. Alexandru.“

La oarele 10 și 55 minute, trenul princiar special, în care s'a mai suit un mare număr de persoane din București, a pornit la Giurgiu, în strigătele unanime și entusiaste ale publicului și după-ce căteși trei prinții își luară ziua bună dela toată lumea care îi primise la gară. Exteriorul maiestos imponent, nobil și plăcut al acestor prinți a impresionat adînc pe toți asistenții și pe fețele tuturor se vedea o bucurie din cele mai mari pentru întoarcerea triumfală a Domnitorului Bulgariei.

Catastrofa pe calea ferată lîngă Viena.

Întreaga populațiunea Vienei se află sub impresiunea penibilă a acestei catastrofe. Cinci persoane și-au pierdut viața și douăzeci sînt rănite greu. Causa acestei întâmplări regretabile a fost beția unui mașinist. Acest mașinist, cu numele Trnka, beat fiind, nu a observat signalul, ce i-s'a dat dela stațiunea Mödling, ca să nu între în stațiune, fiindcă acolo se afla deja alt tren, cu care neapărat a trebuit să se lovească. Astfel trenul, care venia cu toată puterea vaporului, se lovi cu trenul aflător în gară. Lucrul s'a întemplat în modul următor: Un tren are să sosească din Vöslau la Mödling la oarele 7 și 43 minute, celalalt dela Wiener-Neustadt are să sosească la oarele 8 și 29 minute. Prin urmare între amîndouă trenurile este un interval de 18 minute. Duminea însă, când frecvența este mare, se întemplă câte-odată întârziere. În casuria de aceste se folosesc așa numitele „Vortrain-uri“, prin care împregiurarea mersului trenurilor regulate se alterează. În cazul de față prin un astfel de „Vortrain“ s'a redus intervalul de 18 minute între trenurile regulate la 11 minute. Înainte de a sosi trenul dela Vöslau, în gară i-s'a dat signalul să aștepte, căci în gară era încă un tren, care tocmai se expeda. Acest tren (cel dela Vöslau) în urma signalului primit, s'a oprit imediat înaintea gării. Așteptând aici, fără veste a venit trenul dela Wiener-Neustadt și a dat preste el. Mașinistul Trnka, deși i-s'a dat signalul obișnuit, nu l-a observat, ba nu a observat nici pe conductorul Stockhammer, care se scoborîse și îi făcea mereu semne cu o lanternă roșie, ca să oprească. Abia în momentul din urmă a observat Trnka la lanternă roșie, dar' era deja prea târziu, căci locomotiva trenului, ce venia a lovit cu toată vehemența în vagoanele din urmă ale trenului, ce aștepta, zdrobindu-le cu totul. Locomotivele dau signalul după ajutor, pasagerii sbiară, mulți din ei sînt aruncați afară, o larmă și un chaos nespus se născă. Cîteva minute după aceea își vin oamenii în ori, iau laternele dela locomotivă și încep a aduce ajutor. Cei răniți sînt căutați, un medic, care se afla în tren, le dă primul ajutor medical. La oarele 9^{1/4} veni un ampioiat dela poliție și încep cercetarea. Trnka, asupra căruia cade toată vina la această catastrofă, este arestat.

Correspondență particulară

a „Tribunei“.

De lîngă mormîntul lui Gel, August 1886.

În zilele trecute făcui o excursiune pe muntele „Vlădeasa“. Trecînd prin Gelău, și eșind din Căpușul-mare, într'o depărtare de 1/2 oară de aici la dreapta drumului de țeară ni se arată locul mormîntului lui Gel. M'am oprit și am întrebat, ce comună n'cade în drum mai aproape de acest loc, și mi-s'a răspuns, că Gero-Oșorheiu. Aci îmi adusei aminte de două correspondențe apărute de curînd în foaia opozițională din Cluj despre scoala de stat de acolo și îmi propuse să mă opresc în acel sat, ca să mă conving despre adevărata stare a lucrului și ca în interesul adevărului să vă pot raporta despre cele întemplate acolo.

Înainte de aceasta cu vre-o câțiva ani, vizitînd scoalele confesionale, fie iertatul! inspector regesc Várady, despre scoala confesională ev.-ref., și-a făcut observarea: „Că nu-i bună nici pentru coteț de porci, decum pentru scoală!“ Dar' nu știu ce l-a împedecat să nu-i silească pe oameni să-și facă scoală după recerîțele legilor, deoarece ei au putere, fiind mai toți în stare bună?! Poate că aceasta nu s'ar fi potrivit cu „idea de stat maghiar“? Destul, că d-sa cu ori-ce preț a voit să înființeze o scoală de stat în comuna aceea; nu însă cu învoirea sătenilor, (abstragem de astădată dela Români), ceea-ce se poate vedea și din împregiurarea, că cu ocaziunea unei adunări cu membrii eclesiei ev.-ref. în această privință un

membrii a făcut observarea, că ar fi bine să cheme și pe Români la consultare, cu cari dimpreună supoartă toate greutățile comunei. La aceste dl Várady a răspuns: „Ce grije ai d-ta de aceea, pe ei îi va sili legea“, și cu aceste l-au îndrumat la ordine, ceea-ce vîdînd ceilalți, s'au împrăsciat fără de a aduce vre-o hotărîre în cauza aceasta. Eșind deci cu altă ocaziune la fața locului, dl inspector reg. Várady a ținut în sala scoalei conf. gr.-or. seara tîrziu o adunare cu comitetul comunal, unde i-s'a publicat, că o să se înființeze scoala de stat, la care un membru maghiar din comitet a interpelat pe dl V. astfel: „Ki kérte meg a Méltóság urat, hogy ide áltam iskolát állítson“. (Cine te-a rugat pe Măria Ta, să înființezi aici scoala de stat), la ce i-a răspuns: „Az az én dolgom, nem a magdó“. (Asta e treaba mea, nu a d-tale). După aceea i-au întrebat pe membri, cu ce voiesc și pot să ajute scoala de stat? Ei nu s'au învoit la nimic, numai după-ce li s'a explicat, că 5% sînt datorii a da după lege, s'au învoit cu mare greutate partea cea maghiară a comitetului, ear' Români nici atunci, cu tot dreptul, după-cum a ținut și preotul Stănescu, acele au a le întrebuința pentru susținerea scoalei lor conf., la care dl V. l-a amenințat cu temniță, dîcînd, că agitează contra statului vorbind astfel; ba a fost și acuzat cu agitare, dar' nu s'a putut documenta nimic.

În fine după multe lupte s'a hotărît înființarea ei, și așa înlăturîndu-se scoala conf. ev.-ref. și reparîndu-se castelul — așa dîcînd mai de tot ruinat, — a lui Berzenczey, la anul 1884 s'a deschis scoala de stat. De aici își iau începutul apoi un șir lung de inconveniente de tot triste, și anume prin numirea d-lui D. Józsa de director și soția sa de învățătoare a această scoală. La începutul lunii acesteia numitului învățător i-s'au spart ferestrele și aceasta a dat privilegiu corespondenților din foaia clujană, și e probabil, ca înșiși conaționali lui să le fi spart în două rînduri și anume nise feciori maghiari, dintre cari unul avînd relațiuni intime cu servitoarea lui, într'o noapte s'au și bătut cu învățătorul, din care cauză mai multă vreme a șervit muma lui la el, numai ca să nu-i dea pe mîna legii. Eată dar', ce informațiuni i-se dă publicului maghiar în coloanele ultraistului din Cluj prin nise corespondenți, cari nu se sfîșie a mistifica adevărul, asuprind cu nerușinare pe unii oameni de omenie din acest brav popor.

În anul 1885 a fost convocat comitetul scolastic de stat din partea ilustrului domn curator Szabó Károly, fost president la tribunal, spre a se consulta, că oare cu cele 5% încassate de pe Români, ce să facă, să le spezeze sau ba?! deoarece-ce în sensul legii le compete lor, — și s'au hotărît să se depună până la o mai înaltă ordinațiune. Aci nu pot să retac un lucru foarte interesant, și anume cu ocaziunea aceasta la anul acestora iritîndu-se învățătorul Józsa, a ținut: „Most kiderült, hogy a méltóság úr az oláhokkal tart, mert segített őket ügyeikben és valahányszor fel volt kérve az oláh iskola bezárására, azt mindig megtagadta“;*) astfel l-a insultat chiar în casa lui pe veneratul domn bîtrîn, care ca un om cult, cu blîndețe i-a răspuns: „Én nem tartok az oláhokkal, hanem mivel tudom a törvényt, ahhoz alkalmazkodom, s ezt soha se is teszem meg, tessék zárja be ön vagy a tanfelügyelő úr“**) și cu aceste s'a disolvat ședința, fără de nici un rezultat. Au dînd despre aceste un om interesat în această cauză, l-a întrebat pe ilustrul domn, cum a putut suferi așa ceva în casa sa proprie?! la ce i-a răspuns cu un proverb latin: „dacă te lupți cu gunoii, ori îl învingi tu, ori te învinge el, tot te mînjesci!“ îmi pare bine că îl cunosc acum, și știu cu cine am de a face. Eată ce opiniune are un dignitar maghiar despre învățătorul maghiar; apoi că nu-l stimează nici poporul maghiar, nu-i mirare; oare cum s'ar și pute să-l iubescă pe un om ca acesta părinții, pe ai cărora copii, după-cum mi-a spus tot susamintitul om, îi ridică până în grinzi și-i trîntesc de bănci, îi răstignesc de ușă și-i maltratează în mod neomenos?! Poftim pedagogie!!! Un om ca acesta e chemat să verse lumina cea adevărată a științei în inimile gingașilor băieți!! Oameni ca acestia vreau să lumineze Orientul?! Eată încă ceva caracteristic: întîlnindu-se cu un băiat de Romîn, acesta l-a salutată cu tot respectul, ear' el ca om cult ce este, l-a resalutat românesc prin cuvintele: „Să ai noroc hoț de Romîn“; poftim cultură și civilizațiune!... Odată a mers și mai departe. În anul trecut cu ocaziunea unei petreceri populare, s'a încercat a agita, fînînd discursuri

*) Acum s'a vîdît, că ilustrul domn ține cu Valachii, căci i-a ajutat în lucrările lor, și de câte-ori a fost rugat să închidă scoala valachă, aceasta întotdeauna a denegat-o.

**) Eu nu țin cu Valachii, dar' fiindcă știu legea, mă acomodez aceleia și nici nu vîin s'o fac aceasta nici odată, poftesc a o închide d-ta sau dl inspector.

Extrase din foaia oficială.

Concursuri:

Un post de magistru postal în comuna „Csomaköz” (com. Sătmar). Concursurile sunt a se trimite în 2 săptămâni la direcțiunea postală din Oradea-mare.

Un post de oficiant de dare la oficiul de dare din Huedin. Concursurile se se trimiță în 3 săptămâni la direcțiunea financiară din Cluj.

Un post de oficial cl. III la oficiul de mine din Oena-Slatina. Concursurile sunt a se așterne în 2 săptămâni la oficiul de mine de acolo.

Un post de medic cerc. în Rodna-vechiă. Concursurile se se trimiță până în 15 Septemvrie a. c. la comitele suprem în Bistrița.

Un post de fiscal comitatens la jurisdicțiunea com. Bistrița-Năsăud. Concursurile sunt a se trimite până în 30 Septemvrie a. c. la comitele suprem din Bistrița.

Un post de magistru postal în comuna Moldova-vechiă (com. Caraș-Severin). Concursurile se se trimiță în 3 săptămâni la direcțiunea postală din Timișoara.

Un post de magistru postal în comuna Conop (com. Aradului). Concursurile sunt a se trimite în 3 săptămâni la direcțiunea postală din Oradea-mare.

Un post de magistru postal la oficiul de postă dela gara din Brașov. Concursurile se se trimiță în 3 săptămâni la direcțiunea postală din Sibiu.

Un post de servitor of. la jud. cerc. din Făgăraș. Concursurile sunt a se trimite până în 20 Septemvrie la presid. trib. reg. din Brașov.

Un post de scriitor la trib. reg. din Panciova. Concursurile se se trimiță până în 12 Septemvrie a. c. la presid. trib. de acolo.

Economic.

Piața din Sibiu, 31 August. Grâu hectolitra 47-80 chilo fl. 4.70 până fl. 5.50, grâu mestecat 68 până 82 chilo fl. 3.50, până fl. 4.30, secăra 66 până 72 chilo fl. 2.90 până fl. 3.30, orz 58 până 64 chilo fl. 3.— până fl. 3.40, ovės 38 până 45 chilo fl. 1.85 până fl. 2.25, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 4.10 până fl. 4.50, mēlaiul 74 până 82 chilo fl. 3.— până fl. 3.50, crupene 68 până 70 chilo fl. 1.— până fl. 1.20, semēnță de cânepă 49 până 50 chilo fl. 3.— până fl. 3.20, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.50 până fl. 6.50, linteă 78 până 82 chilo fl. 9.— până fl. 10.— fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, pās de grâu 100 chilo fl. 16.— până fl. 17.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slānina 100 chilo

fl. 50.— până fl. 52.—, unsoarea de porc fl. 54.— până fl. 56.—, sēu brut fl. 24.— până fl. 26.—, sēu de lumini fl. 38.— până fl. 40.—, lumini turnate de sēu fl. 46.— până fl. 50.—, sāpunul fl. 26.— până fl. 28.—, fēn 100 chilo fl. 1.— până fl. 1.30, cânepa fl. 32.— până fl. 34.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.25 până fl. 3.—, spirital p. 100 L. % 26 până 28 cr., carnea de viță chilo 36 cr., carnea de vițel 30 până 40 cr., carnea de porc 38 până 42 cr., carnea de berbec 24 până 26 cr., ouē 10 cu 20 până 24 cr.

Tērgul de rīmători în Steinbruch. În 30 August n. s'a notat: unguresci bētrāni grei — cr. până — cr. unguresci grei, tineri 44.— cr. până 44.1/2 cr., de mijloc 45.— cr. până 45.1/2 cr., ușori 46.— cr. până 46.1/2 cr., marfă țerāneascā, grea — cr. până — cr., de mijloc — cr. până — cr., ușoară 46.— cr. până 47.— cr., romāncsci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sērbesci grei 43.1/2 cr. până 44.— cr., transito de mijloc 44.— cr. până 44.1/2 cr., transito ușori 43.1/2 cr. până 44.— cr., in-grāșați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% compenți la garā.

Cursul pieței din Sibiu

din 1 Septemvrie st. n. 1886.

Table with 4 columns: Currency, Unit, Buy Price, Sell Price. Includes Hartie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusesci.

Bursa de Bupapasta

din 31 August st. n. 1886.

Table with 4 columns: Item, Unit, Buy Price, Sell Price. Includes Rentă de aur ung., hārtie, Imprumutul cāilor ferate, Amortisarea datoriei cāilor ferate, Bonuri rurale, Despāgubire pentru dijma ung., Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Rentă de hārtie austriacā, Argint austriacā, Aur austriacā, Losurile austr. din 1860, Acțiunile băncei austro-ungare, Argintul, Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina”, Galbeni impērātesci, Napoleon-d'ori, Mārci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Bursa de Viena

din 31 August st. n. 1886.

Table with 4 columns: Item, Unit, Buy Price, Sell Price. Includes Rentă de aur ung., hārtie, Amortisarea datoriei cāilor ferate, Bonuri rurale, Despāgubire pentru dijma ung., Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Rentă de hārtie austriacā, Rentă de aur austriacā, Acțiunile băncei austro-ungare, Galbeni impērātesci, Napoleon-d'ori, Mārci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlingi.

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 31 August st. n. 1886.

Table with 4 columns: Item, Unit, Buy Price, Sell Price. Includes Rentă amort. (5%), Rur. conv. (6%), Act. de asig. Dacia-Rom., Banca națională a Romāniei, Impr. oraș. Bucuresci, Credit mob. rom., Scrișuri fonciare urbane (5%), Schimb 3 luni, Societ. const., Aur.

Copii de școală

se primesc prelūngă un honorar modest în cuartir și cost cu proviziunea întregă la o familiă distinsă în Strada Rosmarinului Nr. 19.

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de profesor de limba maghiară precum și de limba și literatura romāneascā la institutul pedagogic

diecesan din Caransebeș, se publică concurs cu termin până la 10/22 Septemvrie a. c.

Beneficiul împreunat cu acest post sub restimpul de probă este: Salar anual de 800 fl. Pentru cortel 200 fl. Competenții au să producă: 1. Atestat de botez, că sūnt Romāni greco-orientali. 2. Atestat de maturitate. 3. Absolutor de facultatea filosofică. 4. Atestat despre eventuala praxă de până aci. 5. În lipsa documentului de sub 3 alt atestat, prin care s'ar dovedi calificațiunea respectivului pentru limba maghiară și limba și literatura romānă. Petițiunile se adresează la Consistorul diecesan.

Caransebeș, în 14

Episcopul Ioan Popasu m p.

În 15 August noaptea a dispărut din comuna Aiton, cottul Clujului, o femeie smintită, ce era dusă la cură acolo din comuna Feiurdului, cu numele Gocanu Dochifa (Gocanița cea gazdacă, cum se numia dinsa).

Cel ce va da de urma ei, și va încu-nosciința subscrisului oficiu locul, unde se află, fie viuă, fie moartă, va primi dela familia numitei femei, o remunerațiune de 20 fl. v. a.

Numita e cam de 50—55 ani, poartă îmbrăcăminte bună, cum poartă poporul român de sexul feminin în giurul Clujului, dar' a dispărut desculță.

A se adresa la oficiul parochial gr.-cat. al Feiurdului, p. u. Cluj.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1. Iunie 1886.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, etc.), train types (Tren mixt, Tren accelerat, etc.), and departure/arrival times.

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.